

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilne džělal,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wśedne dny:
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh ēi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe. F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Smolerjez knihiczi schézeti w Budyskuje a placzi schtvrťlétuje 1,50 hr. s portom.

Graudí.

Jan, 7, 37—39.

Sswjedzeń sejnych hětow ho kwyeczi. Jerualemzy wobydlerjo su wusle istwy a haszy wopu chezili, so býchu pod milym njebjom w lohko nativirjenych hětach bydlili. Prawy ludowy kwyedzeń, kaž iž w naschim bra'u drje nješnajem. Radoſež je s knjic om nad wschitkimi; tu dýrbí ras kóždemu lohko wokoło wuroby býcž.

Kaž bě pola židow nabožina a lúd do jeneho srostl, tak dýrbjese tu pschezo ludowy kwyedzeń s dobom zyrfiwiński kwyedzeń býcž. Dawno běchu sa mnich, kž i žwođenjej pschindzechu, pschihoth sejnil. Wele p'chepiżmow chzýchu býcž wobkázbowane. Tu běchu wožebite kwyedzelske wopory, wožebite wuežitanja p'fma, wožebite modlitwy, czerpanje wody se kwyatých žorłow a druhé.

Hijo 8 dnów ho kwyeczi. Požledni kwyjaty dzén je pschischoł — na krafnički, kaž w p'fme rěka. Dwoja próza ho nuzuje, kwyedzeń ſa radoſež je na na, wychsche pschischla. Wschitz, kž žobu kwyecza, ſadža ho polni ſahorjenja.

Dha Jeſuž wusiupi a kr'edža do čz'odý ſawoła: „Jeli ſo ſomu ho p'fz chze, tón poj ſe mni a napij ho.“

Kak dýrbjachu tele kłowa w taſtj wóloñoseži pschimacž? Njehanichu w'ch'tko to, ſchtož běchu w thchle dnach wuhotowali, ſo býchu čłowiſte wutroby ſpokolili?

Ale Jeſuž č'owjekow ſra'e. Wón wě, ſo njeniža tajke kwyedzeń ſanu lac̄nu duschu, ſanu žedźiwu wutrobu ſměrowacž. Hnýdom pak w ſebi móz čujuje, tažim čłowiſtem pomacž.

Hacž dotal nješku ſo čłowiſejojo hinajſchi ſežinili. Dženža kaž tehdom žw'edzen'e, dženža kaž tehdom wjeſheloſež. Je to denža prawa wjeſheločž, prawa ſw'jedzenna ſadacž?

Nie e nam, kaž dýrbjal Jeſuž dženža wustupiž a do nacheho čzaſka, kž chze tak krafnije daloko býcž, žwo'e kłowa wiacznej čłowiſſej duschi ſawolacž? Na tele ſbóžniſowé wołanie čzemž dženža ſedźbewacž a p'schi tym na to hladacž, tak chze Jeſuž praze žorło žiwenja býcž, ſak wón

1. lacznych ſ ſebi pschepronjuje, ſo býchu pschischli a pili,
2. napo enych ſ rěkam žiwenja ſežini.

I.

Jeſuž lacznych ſ ſebi pschepronjuje, ſo býchu pschischli a pili.

Lubi ſobuſſcheczenjo! Hdž jumu čz'odý němſlích ſynow won cz' hn echu, ſo býchu w dalokej naujeczornej Afrizy ſa klawu němſkeho kraja wo witali, k'my pschezo ſaſo čzitali a klyſcheli, ſak čežko bě tam wuspěch dozpicež. Pschihotowachu male wojowan a ſame žałostne wobčežnosće, dha bě najhórschi njeſchel' hor,aza lacznočž, kž wſchitko ſanicžicž hrožesche. W afriſlích pu čžnach je něko ryžkuli ſwo u poſlednu móz ſhrabal, hdž ho ſaſo nadži a na wodu poſtaſa.

Hdž t'ž hiſcheze ženje w tajim padze byli njeſzmy, dha dr'e wſchitzy ro'ymimy, ſchto to rěka: laczny býcž. Ssmy na puczowanju dolho w lětnej horzocze a k'malathym klonzu čhli, dha naſ lacznoſež ſ posaſtanju napomina. Poſtaſe, ſo je trěbne, ſu'k wody ſ ſebi wſacž. ſo by ho čzelo ſ dalekroczenju poſylnilo. Njeje ras wjazh móžno, temu powabe: poſluchacž, dha psche dolho n'e'ra'e. domiž ſtawu w kwo ej dželawo čži njeſaſtanu a žiwenje n'ewuhaſnje.

Tak ſ na'chim ſochednym čželom ſteji. — Kak dha ſteji

ſ naſčej njeſachodnej duſču? Mamy tež w ſebi napominarja, kiž w nami to ſacžucje žive ſdžerži, ſo jej njebyčny ſauvitlič dali? Hdyž Jeſuš wo lacžnoſč rěči, dha ſjawnje tajſe hibanja duchovnego žiwjenja měni.

Tak dolho, hacž ſu člowjekojo, je tež duchovne žiwjenje w nich; pſchetož runje w tymle duchovnym žiwjenju cjuje ſo člowjek jako člowjek, to rěka wysche druhich ſtvorjeniow ſtejazh.

Telo ſnutſkne duchovne žiwjenje wožebje ſjawne pola ſtarých Grichow widžimy, kotsiž ſpytachu ſe ſamžnej možu wěstu ſamostatnoſč žiwjenja dobhež, kiž jich zyke žiwjenje harmoniſk wutwori. A hdyž do ſidovſkeho luda pohladamy, komu njebyčnu ſkowa tamneho psalma do myſle pſchičle: „Taſo jeleń jachli po ſhmnej wodže, tak ſdychuje moja duſcha, Božo, ſ tebi. Mojej duſchi chze ſo picž po Voſy, po tym ſiwyh Božy“.

Roſhlaďimy ſo w dženžniſkim ſkveče, dha budže ſa- eziſchež wſchelaki. Najprejdy člowjekow nađenđemym, kotsiž ſkwoje žiwjenje wjedu tak, kaž dženž ſobu pſchinjeſe; kotrymž ani trjeba njeje, ſebi wyschſche ſbože dobhež. Čile ludžo ničo dale njepotrjebaju, woni ſu po ſkwojim waſchnu ſbožowni, woni žaneje lacžnoſče nimaju.

Ssu pak tež tajž, kotrymž ſamo pſchi ſwonkownje dobrých wobſtemoſčach prawym měr duſche pſchičez njecha. Tu ſo roſkudži: Směja móz, po prawym wobſtijeczu žiwjenje phtacž, abo ſpytaju i druhimi ſkredlami, wot kotrýchž ſkwoje ſbože wo- čakuja? Runtje dženža je licža tych ſamých tak wulka, kiž ſkwojemu ſnutſkemu njemerej do dna rhendu, kotsiž ſo jeho na kózde waſchnje ſminhč ſpytaju pſches roſpróſchenje wchelaſeje družinu. Kelfo duſhov ſo njeptlóča pſches poſkuſhazu haru, kotaž ſo wo derjehicje ſwonkneho člowjeka čini? Schtó w dženžniſkim čaſku hiſcheze hodžimu namaſka ſ nutſkemu na- tvarjenju?

A tola je pytanje a pračenje w naſchich dnjach wſchudže pytničz! Wulka kybla knihow kózdeho lěta poſkuſuje nam lacžnoſč člowiſkeje duſche pſchezo i nowa! Ssnano ma runje naſch njemerny čaſh pſches to wožebitu placžiwoſč, ſo je lacžných tak wſle.

Njejkym ſo tež my dženža tu ſeſhli, dokelž pytanje tež pola naſ hiſcheze pſchetalo njeje? Njeptnijemym na ſebi ſamých, ſak podla žadanja čela po jědži a picžu tež naſha duſcha chze woſchewjenia býč? Njejkym jeje hlož pſcheklyſchež ani jej ſauvitlič dacž; pſchetož naſche ſnutſkne žiwjenje je tola ſ najmjeniſha runje tak wažne kaž te ſwonkowneho člowjeka.

Hdže namaſkam pravu jědž ſa duſchu, prawe woſchewjenje ſa lacžnoſč naſcheje duſche? W ſkveče wonkach jich wjele woſa: „My namaſkam naſhe ſbože býes Boha“.

My jim to wěriež njemóžemy. S najmjeniſha ſo nam tak dže, ſo nam ſ napojoſom kiž nam ſkvet dava, pomhane njeje.

Dyrbiny tola wſchědnje widžecž, ſo kózdy, kiž na ſemíſke ſublo wſchitko hadži, niz ani woſchewjenja njenamaka, ale ſo tež jeho lacžnoſč pſchezo býle hori. Pilny, ſlutnih nuž ſeſini ſo ſkup, wýſtoſtejazh prózuje ſo wo wyschſche čeſeče, mózny chze wſchitko wobknježicž a lacžny po mudroſci býwa pſchezo lacžniſhi.

Wſchě ſemíſke ſubla lacžnoſč duſche njetuhažnu; trjebam yſchſche, njeachodne ſubla. Wſchitke myſle, kiž člowjekojo ſe ſebeje wudželaju a nam poſtieža, njech dožahaju ſa někotry čaſh, ale ſpoſoječ ſaſ njemoža. Trjebam wěčne myſle wot Boha. Pobožni ludžo ſu tajſe we wſchěch čaſbach naſhonili. Najfran- ničho je ſacžuwam na Jeſuſu, kiž w najwutrobnischem ſjed- noczenju ſe ſkwojim Bohom ſtejſeſhe.

Chzemym měcž ſpoſojezeho wotmoſtvenja, dha dyrbiny ſo Jeſuſa praſhecz. Dyrbiny ſe nawoženjej duſche, hdyž duſcha

po woſchewjenju žedži. Jeſuſ nam dženža pſchiwoła. Chzemym ras na jeho hlož blyſtcež a hladacž, hacž pola njeho měr na- makam ſa naſchu duſchu!

Wat vječzatſtwa ſem ſnajemym ſbóžnikowym wobras. Wat kſcheczenizh jemu pſchiſkuſcham. W starschissim domje ſkmy ſo i njemu modlič ſauvli. Hdyž ſmědžachmy ſe mſchi hiež, wi- džachmy ſo wobdaczi wat člowjekow, kotsiž jeho kaž ſkwojeho ſkjeſa a miſchra thivalachu, kiž poſni ſbóžneje ſahorjenocje ſpěwacu: „Jeſuſa ja nepuſchežu.“ Ssmý wjele wo nim bly- ſcheli — w starschissim domje, w ſchuli a zvrlvi —, ſak je Bože kraleſtvo do člowiſtich wutrobów ſahorjenik, je ſe ſkwojej nje- ſkonečnej ſuboſežu ſapschimy, ſo ſo ženje wjazy wottorhnyč ſiemóžachu.

W ſeſenju ſw. Iana ſudži ſetkam, kotrýchž lacžne duſche je wón napojil. Nikodemuſa, kiž bu w nožy ſ Jeſuſej cžerjeny, dokež ſebi wo dnu njeſwazi ſ ujemu hiež, Jeſuſ powueži, ſak trěbne je, nowe žiwjenje ſapocžecž a je w duſhu wjescz! Samariſkej žónſkej, kiž ſo jeho pſchi Jakobowej ſtudni ſa prawym měſtnom modlenja praſcha, pſchipomjeda, ſo njeje na měſtnu ležane, hdžež ſo člowjek modli, ale na duſhu jeho modlitwy.

So Jeſuſ ža n e h o njeſastoreči, kotrehož lacžnoſč duſche phtym, na ihm widžimy, ſak wón ſ złownikom ſtejſeſhe. Tu widžesche lacžnoſč a dawasche picž. Šak bě jemu husto teho luda ſel, kiž bě ſauvtleny a roſpróſheny kaž wotvž hjes paſtýrja, kaž nam Ssw. Mlatej woſižuje. Šak lud ſe ſebi cžehniſche, ſo ſa nim běžesche, a wón dyrbieſhe pſchezo ſaſo předowacž a eželo a duſchu woſchewicž.

Alle pomha nam to wſchitko? Kſchecžanika ſtawisna mőže nam drje poſvedacž wo člowjekach, kotrymž je ſo pola Jeſuſa alubilo; Kſchecženjo, kiž naſ ſobdadža, móža nam drje poſkaſeſ, taſka móz a kaſke ſohnovanje ſo hiſcheze dženža w Chrystuſko- wej woſhadže namaka, — ale my ſhami? Ta ſebi myſlu, ſo nje- trjebam ſoněmicž! Chzemym jenož ras ſhutnije ſa ihm myſlicž!

Šak dha bě w naſchich džežazvych dnjach, hdžež murene po- wiedanjam wo ſbóžniku poſkuchachmy; njebě nam, kaž by ſi- wyl a my trjebali jeho jenož proſkyč, potom by naſ ſa ruku woſa, a my mohli tak ſ ſim ſtroſhniſje pſches ſiwiſenje hiež?

Šak bě podžiſho, hdyž běchmy ras wot naſcheho ſbóžnika ſo woſtobročili, hdyž ſo býes jeho pomožy do předka próz- wachmy? Pſchindžechu ſaſo hodžimy, w kotrýchž pſched ſim wjazy wučezkycž njemožachmy! W tajich hodžinach wón pſched naſ ſtupi, a jeho ſbóžnikowym wobras wſchě naſche ſtutki ſ jaſ- nym ſwětlem woſkvetlesche, ſo by nam mohlo ſtyſkno býč, njebě runje wot tutej podoby tež ſaſo blyſtcež wodaſazeje býſkeje ſuboſeže wuſchoł, kiž naſche wutroby ſobda a wſchitkón ſeſen ſacžeri.

Ssnano ſu tež někotſi wot naſ hižo pſches cžemne doſy ſchli, ſu hodžimy měli, hdžež muſa a ſmjerč cžiſtceſchtej, ſo chyžchu hižom ſadwelowacž. Schtó dha bě, kiž bu ſ wjedníkom? Jeſuſ tón ſbóžnik, ſeſkar, kiž raný hoji!

Sawěſče, to waſchnje, ſak Jeſuſ lacžných pſchepróſchuje a ſe ſebe woſa, je wſchelake, ale dar ſham, napojoſom kiž chze nam po- ořežaſor aq ɻuſač orči 'kuaſnč oř 'iſloř ořařpſt vjoi ař 'kva- wanju ſe Samariſek ſe ſiwej wodu měnjeſche, po kotrejž wu- žiwanju ſo jej wjazy picž ſečzycž njeđyri. Ssmý ras naſcheho ſbóžnika naſhonili, potom naſ ſa lacžnoſč wjazy njehorí!

Hjom tu a tam je Jeſuſ cže pſcheprókył. Dženža ſaſo pſched tobu ſteſi a woſa: „Pój ſe mni a piſ!“ ſpytaj ras! Vóřh ſhoniſh, ſak je duſcha woſchewjenia, ſak je ſ měrom we ſenjeſu a žamu druhu jědž, žadýn druh napojoj nježada, ſiba Jeſuſa, ſkwojeho ſbóžnika.

Přehezo sažo k Ježuſej pſchirndzeh a namakach ſodh króez
návne voktewenje. Potom móžeh ſi pěznjerom ſpěvacž:

Mam ja jenož jeho,
Přehezu wſchitko rad,
Khođu ſeprjeny na njeho,
Widžu jeho njeſcz mój pad;
Njech czi druh wſchitzh
Po ſcheročim pucžu khodža ſpizh.

Jeſuſ lacžných ſi ſebi pſcheprroſchuje, ſo býchu pſchischli a pili. —

II.

Napojenych ſežini wón k rěkam žiwenja.

To bě to druhé! Ssmy widžili, ſak Jeſuſ lacžnym žiwu
wodu podawa. Woktewicž pak móže napoj jenož potom, hdyž
ſo pſchiſia. Schto pomha u wſchě wunamakaſia, hdyž ſo nje-
wuziwaſia? Schto pomhatej wſchón deſchcz a wſchó ſlonežne
wſedro, hdyž ratař jej njeužiwa? Schto pomha ſymjo, hdyž
na ſkalu padne?

Tak ma ſo tež ſ Jeſuſom, kiz ſo lacžnym poſtieža. Hdyž
ſo njeſchiſia, njemóže ſtuklowacž. Tehodla je tež ſlubjenje,
kotrež nam dawa, na to wſhasane, ſo do njeho wěrimy. „Schtož
wěri na miye, ſ teho žiwota rěki žiweje wody poběhnu.“

Schto rěka wěriež? My wěmy: To nikoho pobožneho nje-
cini, ſo něſhto ſtronkownje ſa wěrne džerži. Dyrbi wěſče
něſhto hlučne měnjene býč. Jeſuſ ſo nam poſtieža, to je
dar Boži, wysche kačkož žaneho njenamakaſia. Njeby tehodla
tež najlepje býlo, ſo býchmy tež wot naſcheje ſtrony to naj-
wjetsche a najlepche pſchinieſli?

To najlepche, schtož manu, je pak drje wutroba, kotrež ſo
pſches doměru džatowna poſaze. A to je prawa wéra, kotrež
nježměny ſhubiež: ſo wot wody, kiz wón nam poda, pijem, ſo
wěmy, my manu ſbóžnika, kotremuž móžemy ſo w kóždym
padze dowěricž, kiz naſche duſche woktewia a naž k rěkam
žiwenja cžini.

Lubi ſobuſſcheſzenjo! móhli do cžlowíſkých wutrobow pohla-
dacež, býchmy drje ſo naſtróželi, ſak wjele je jich pustých a próſd-
ných. Žane hibanje ſa mu u wokoło tebje, žana myſl na plací-
woſež žiwenja, wſchitko ſdá ſo něme a mortwe.

Šak hinajſhi je tón wobras, kotrež nam Jeſuſ pſched wocži
wiedze! Wón chze cžlowjetow ſi naž cžiniež, wot kotrechž ſi-
wota rěki žiweje wody běža.

Móžemy taſkach cžlowjetow pſchirunacž ſ kežejazhni róžemi,
kotrechž wón zylu wokolnoſcz napjelni, ſe ſlónzom, kiz ſwětloſcz
a cžoplotu dawa, ſo žadyn cžlowieč, kiz widži a cžuje, ſo jich
možy ſminiež njemóže. Móžemy jich pſchirunacž ſe žórlami,
kiz wſchitko kołowokoło pſches cžerſtwoscz wody k žiwenju ſbudža
— ſe žórlami, kiz ſo k rěkam ſežinja a w kotrechž žiwenjedawaza
woda běži.

Hnhydom nam naſch ſeženik pſchitlaſ podawa, hdyž dale rěči.
Naſch ſeženik ma wuleče ſwiateho ducha w myſli, hdyž je po
Jeſuſowej ſmijerczi a jeho k-njebju-ſtpiczu Boži duch tak kraſ-
ne ſtuklowal nad thymi, kiz do Jeſuſa wěrjachu. Sawěſče na
Pětrowe ſwiatkowne předowanje myſli, hdyž rěki žiweje wody
wot tuteho wučomniſka wuńdzechu, ſo jich wjele k bratram a
kotram ſjednočiſi.

Pomyſlimy ſebi tež na Pětra a Jana, ſak ſo pſched Je-
rusalemſkej radu ſjawnje k Jeſuſej pſchitlaſ, jako ſo jimaſ
předowanacž ſakasa: „Mój ſo wſchaf n'emožemój wostajicž, ſo
býchmoj njerěčzaſo, ſchtož ſmój widžiloj a ſlyſhaſo“. Šak
mnohich ſtaj povaſilovj knjeſej ſlědowacž a jeho pſched cžlo-
wjetom pōjnacž.

Sſlyſhimy ſwoj. Pawoła prajicž: „Ja wěrju, tehodla rěču“.

Tónle japoſchtol je na ſwojich misionſkých wucžowanjach ſe ſle-
wom a ſtukom dopokaſal, ſo ſe praſtareho žorla wſchitkých darew
cžetpa, a wot njeho žiwa woda wuńdze, ſo dženža hiſhce wot
njeje pijem.

Kaſke bohate žorlo žiwenja bě naſch Martin Luther! Šak
je naſch lud wužwobodžil a na naſch wótzny kraj rěkam žohno-
wanja běžecž dal!

To běchu wot Boha wobhnadženi mužojo, mózne wokobh.
Woni ſu ſ tym puntom, kiz je jím Bóh dowěriſ, pěknje dželali.
Tež dženža, hdyž ſo wſazh džili něhdh w žiwhm kſchecžanſtrje
ſtukuije, wožebje cžujem, ſak pſchi wſchém džele, pſchi wſchém
dobrym ſtukowanju na parčonje leži. Pſchetož jednotliwa
parčona móže ſo jenož pſches parčonu druhého wabiež abo
dobycž. — Hdyž nam Jeſuſ to ſlubjenje dawa, ſo dyrbja wot
naſchego žiwota rěki žiwenja běžecž, dha ſebi ſi tym wot naž
ſi dobom ſastajenje naſcheje zykleje parčonu žada. Jeſuſ je ſo
nam zylu jako žorlo žiwenja dal, my manu pſches načhu zylu
parčonu jako rěki žiwenja ſtukowacž.

Kóždý cžlowieč ma wokrjež ſtukowanja. Rajwutrobníſhi
a naſdžakowníſhi wokrjež je ſwójba. Tu chzedža ſtarſhi ſwoje
džecži wocžahnyč. Chzedža naſkraſniſche a naſčepche ſaschež-
piež do mlodých wutrobow. Schtož je ſbóžnika ſeſnal, budže to
w jeho duchu cžiniež. Dyrbja potom ras džecži won do ſwěta,
dha jeneho ſnaja, kiz jich pomina, hdyž wſchitzh wabia, kiz jich
njevopuſchě, hdyž ſo wſchitko Lenti. Rěki žiwenja ſu, kiz
maň wot ſtarſchich na džecži p'chěhnyč.

Ale niz jenož w ſtarſchíſkim domje je kſchecžanska dželawoſcz
muſna. Tam, hdyž je tebje twój Bóh ſtajil, maju rěki žiwenja
wot tebje wuńež. Eſy-li knies nad wjèle twojich ſobučzlowie-
kow, ſeindžiech ſo wſchědnje ſi ludom, kiz ſo tebi runa; ſy-li wu-
čeř abo ſekasch tež jenož malo cžlowiekow — wſchitzh, kiz cže
widža, dyrbja ſhonicž, ſak ſu twoje ſlouva, twoje ſtuti i wulivo
ſmutskneho žiwenja, kiz ma twjerde dno a twjerdy wobſah.

Hdyž je tajſe žiwenje w cžlowieku, potom njemóža ſo
ſhutni ſudžo ſeſamkač. Jim ſo dže kaž ſemi, kiz pſchi wodži
leži, woni dyrbja ſo pſchepoſicž dacež a možy žiwenja pſchiwſacž.

Schto by kraſniſche býlo, hacž ſo mohlo ſo junu wo naž
wſchitkých prajicž: „Wot thchle cžlowieketow rěki žiwenja wuń-
dzechu!“ — My chzemj ſažo a ſažo k Jeſuſej hicž, k wěrnemu
žorleži žiwenja. Wón naž ſe žiwej wodu napoji, ſo naſche ſi-
wienje njeſkonečnu hódnoſez doſtanje — ſa naž a ſa wſchěch,
kotrymž bliſko pſchiūdžem. Samjeń.

Šwiedžen k njebjuſtviča.

Schtivortk ſmý wopominali, ſchtož nam biblija praji we
Jap. ſt. na 1. ſtatwie a pola Marka a Lukascha na poſkledním
ſtatwie: Jeſuſ Khrystuſ ſtupi do njebla. Džen ſuteho ſwje-
dženja je pſhezo tón 40. džen ſo jutrach, kaž to cžitasch w Jap.
ſt. na 1. ſt. 8. ſt., a tuž pſhezo iđyn ſchtivortk. Tuto ſwiedžen
ju kſchecženjo hido w přenich lětſtotkach ſwjeczili. Zyrſwinſſi
wótz Augustin na pſchitlaſ wo nim pſche jako wo něſhto zyſle
ſnatym. Po cžazu namakachu ſo do tuteho ſwiedženja wſch-
lak ſwětne hry a wuhotowanja, wožebje w ſtalskej. Namórne
město Benedig ſmjeczesche na tutym dnu ſwěrowanje ſwojeho
Dogi abo presidentu ſi morjom. Bě to ſwiedžen, kotrež bě ſro-
jmlitw jenož ſa Benedig, něhdh ſlawne a bohate a mózne na-
mórſke město. ſa poſběhnenje a porjeſtſchenje ſwiedženja wěſo
ani tuto waſchnje we Benedigu ani te druhé hry a wuhotowan-
ja ſhmáne njebečhu; na wopat, wone ſwiedžen lažachu. Druhe
taſke hry, kotrež ſo jenož na ſwiedženju knjebjuſtviča nje-
wěrničachu ale tež na druhich ſwiedženjach, ſu ſo dawno hido
ſhubile, wožebje tež pſches reformaziju. Benedig je pak ſwoj

kwiedźenj hacz nimale do lata 1800 wobthowal. Niz i semi a i seismemu dyrbja naß kwiedźenje kschesczanskieje zyrtwje tulecz, nē posbēhacz do wykoka, a to wożebje tutón kwiedźenj kniebju-tpicja.

Wobnowjenje zyrtwje.

Wo wobnowjenju zyrtwje zo nětko wjele ręczi a tež mu-
druje. Wobnowjenje nusne je. Ale tak?! Schtó dha je „ta
zyrkaj“? Dawarjo zyrtwineho dawka? Schtóz jenož „dawki-
dawat“ je, tón radsho wustupi, hacz wopory p̄schinjek. — Hdz
je „ta zyrkaj“? Hdzecz Jezuš Chrystuž je! — Schtó je „ta
werna zyrkaj“? Lud, kotryž Jezuſej Chrystuſej chze klužic! Schtóz pak chze jemu klužic, bywa nowy čłowiek. Tehodla
bywa zyrtk jenož tak a p̄sches to wobnowjena, so zo my ſam
wobnowjamy, hózdy ſam ſa zo a my wichitzy hromadže.

Zyrfaj a stat.

Nacíjk jeneho ſalonja wo wuniedźenju wulkofatnemu ſa-
lonja wo ſchulach bu p̄sches miniftra ſmitſtowych naležnosćow
wulkofatnemu ſeinej (Reichſatg) p̄schedpołożenj. W nim ſteji
mjes druhim ſole: „§ 2. Shromadna ſchula (Gemeinschafts-
ſchule) je ſa wſchēch ſchulerow. W njej je nabožne roſwuczo-
wanje po arifku 149, 1 mul. oſiatne wustawy porjadny wot-
dzel roſwuczowanja po nadróbnischem ſaxadowanju krajnemu
prawa. — So by to móžno bylo, maja ſo tomu ſchulſte ſtwy
a tepljenje a wobkŵetlenje pſchewostajec. Na pſchewoza wobdzel-
nikow ma ſo po móžnosći džiwac. — „§ 3. Wuczerjo dyrbla
teho wusnacza byz, ſa kotrež je ſchula poſtajena.“ — Na tuthym
nacíjku wychnosće je wulkofatna rada (Reichſrat) hido po-
rzedzala. Mysl zyloho ſalonja njeje ſakſia, t. v. ta ſakſteje
wychnosće, ſteji napſcheczivo przoſowanjam ſakſteje wychnosće
w Barinje kaž napſcheczivo wſchēm tym wot ſazialistiske
wjetſchim ſakſeho ſeima pſchijajch wot komunifto ſak
ſtejnych nametow. Wupraji ſo ſola nacíjk dale nadró-
bnischo ſa ſchule werywusnacżow, kotrymž runoprawa dawa por-
njo ſchulam bjes werywusnacž; taſka ſchula ma ſo ſawjesc
tež, hdyž to jena mienſchina namjetuje. —

S bliſka a i daloka.

W Budyschinje ſerdu ſo evangelszy duchowni ſrjedu po
kwiatach, 18. meje, popoldni u w 3 hodzinach i kwiatownej
ſhromadzisnje herbſre predaſkeje konferenz. Wona ſmē e
mjes druhim tež jednač wo nowoczischezu herbſkich ſp̄ewaſſtich
ſnih; ſlad tuthch je tak daloko roſpſchedat, ſo ſa 2 lēcze ja-
nych ſnih i tuteho ſlada wazy njebudze. Tuž dyrbla ſo ſp̄e-
waſſe i nowa czisichez a ma ſo to po móžnosći bórſy i tym
ſapoczecz. Duž jedna ſo wo to, hacz ſo ſp̄ewaſſe tajke, kaj-
lež ſu, eno i nowa czisichez, abo hacz ſo jene w ſwojim wob-
ſaku wobnowjene ſp̄ewaſſe muda;a. Woboje ma wſchelaſore
pſcheczivo ſebi, duž je nusne, ſo ſo bórſy roſkudzimy, ſo by ſo
wēz hacz nanajlepſe wutjedla.

W Lubiju bē ſo ſanđenj ſchtwórtk wetscha liežba evangeli-
ſkych duchownych ſ zylo e Lubizy ſechla, ſo bychu ſebi pſched-
nosćowac dali wo wojowanju zyrtwje pſcheczivo tym, kiž i wu-
ſtupej i zyrtwe wolaſu, a ſ dobow, ſo bychu ſo nadróbnischo wo
tym roſmo. weli. Prěni pſchednosć mē, eſche i. farař Stamm-
Woborki a druh i. farař Kirch r-Draždžanski. Kóždemu
pſchednosćlej pſchisamkij ſo deba;a; popoldniſche hodziny wu-
žicu ſo ſa roſmolivu wo wažnych dypkach tuteho zyloho wo-
jowanja njeſcheczelow zyrtwje pſcheczivo zyrtwi a ſa wustup
i zyrtwe. Néch tež w herbſkich woſadach jich mało wustupow

i zyrtwje liczimy, nětoſi pak tola hido wutupichu. Njeſchec-
zelijo pak wjeſju hiſcheze ſastali, ſa wutup woſowac, duž
nich ſo hózda woſada jako tajka pſchihotuje na tajke woſowa-
nie, pſchede wſchēm pak hózdy jenotliwy woſadny ſam, ſo wón
njeby ſo pſchewinyc dali ſnuknym a ſwonkym njeſchecze-
lam. ſnukni njeſcheczelijo ſu pſchede wſchēm ſuwkoſcz a
dwel, ſwonkni njeſcheczelijo tažy, kotsiž ſu zyrfaj ſacizbi, ſi wetscha tež Boha Anjesa a nabožinu. Pſcheczivo tuthym wſchēm
wobrónimy ſo ſ brónju Božeho kłowa, kotrež je nam ſchit a
mječ i dobow. Tola tež wſchēho teho, ſchtóz nam wědomnoſez
a wuczenoſez i temu dawa, ſo pſchimajmy, ſo bychmy ſ tutym
pſchede wſchēm tych ſwonknych njeſcheczelow wotrafyl. Pſchi-
tym wſchēm pak njeſtawajmy w modleniu, kotreñuž naß
rurje njeđela Rogate woſasche ſe ſwojim kłowom ſ Jana,
16. stava. Zeho poſlednja ſchtucek budž nam ſe ſtajnym pſche-
wodníkom pſchies tutón zyly eſaz, to kłowo, kotrež Anjus Jezuſ
iato ſwiate ſawostajenſtwo tym ſwojim, tež nam, jeli ſo jeho
ſmy, ſawostají tam dužy pſches doł Kidrona do Gethſemane;
Anjus Jezuſ praji: „To ſame ſhim ja ſ wami ręčał, ſo
byſchče we mni poſoj měli. Ma ſwēcze macze w y ežennoſez;
ale budzce dobreje nadži,e, ja ſhim ſwēt pſchewinyl.“

Tuberkuſa. Schtó njeby hido wo njej klyſchat, wo tutej
na ſtrachniſchej njeſcheczeloy eſlowiekow? Tež mjes nam
ſwōju móz wupſchestręwa ſuta khorosć, ſotruž tež mieniuja ſu-
chocžinu abo kaž Sſerbjo po němſhi ſ wetscha praja „Schwind-
ucht“. Je pſchede wſchēm tež ſtrachna ſa džeczaze lēta. Hdyž
tež niz pſchewo, dha tola druhdy ju džeczí wot ſtaricheju her-
buja. Woſebje pak ſuchocžinu roſſchérjoja ſaſchlowazh a plu-
wazh eſlowejo a traſha pſchedy wſchēm džeczí, kotrež na
wſchēch móžnych blacžkach a ſe wſchēm móžnym hraſzaja. ſ kaſch-
lowanym a ſ plenjom ſo natykowaze hribili abo tuberkle abo
ežwacžki roſnosćuſa ſtrowych natykuj, pſchede wſchēm džeczí.
Duž je to nade wſchēmi, ſo pomhaſa ſadžewac ſoſſchérjenju
tuteje khorosće. To pak ſo ſtanje pſchedy wſchēm pſches to,
ſo ſo hózdy, khor a ſtrowy — tak něotry, kiž měni, ſo je ſtro-
wy, je tež hido na ſuchocžinu khor! — na ſo ſedzuje a ſo
hlada a ſo po tym ma, ſchlož ſebi ežiſtez a ſtrowosć žada. So
dróbnischemo wo tym naſhonisch, ežitaj w nowinach eži poſticeſe
naſtaſki abo knihe, jeli ſo hdyž tajſe nađenjeſeſ a wophtaſ tež
wustaſenjy, kotrež ſo ežaſeſiſho wo tym tu a tam poſauja, kaž
na pſchikkad tukhwilu runje w Draždžanach. Něměn tež, ſo je
to jenož khorosć wulſich měſtow; ſ tym ſnadž ſu něhdyn kuf
pravo měl, dženſa itz wjazy.

W Bramborſkej ſu lēža w januaru a februaru zyrtwinske
wólby měli, pſchi kotrež do woſadnego ſaſtupjeſtwa woſadu
(Gemeindevertretung). Něk bórſy ſaſo wola a to do zyrtwi-
neje ſhromadzisnje, kotrež ſmē e nadav, wustawu zyrtwje wu-
tworicz. Waschnje woſenja, kotrež ſo po politifkim pſchikkadze
sta, je wjele njeſpokojnoſez ſbudžilo mjes tymi, kotsiž ſu ſtarej
zyrtwinski ſironie pſchihileni, woſebje pak mjes pſchewo-
remi ſiednoczenſtow (Gemeinschaften). Se ſrjedzisnje tuthch
ſo tuto zylo nowotarſke waschnje zyrtwineho woſenja wótrę
pſchima; tola pak ſo pſchedy wſchēm žada, ſo njeby nichtón, by-
njeſch bôle na to wſchō roſhněwanh był, na wólbny dnju do-
mach woſtaſ; ně hózdy dyrbi woſieſ!

L iſt o w o n j e : R. f. H. w ſſl.: Pſchi ubených dopiskow ſa
„P. B.“ ſa doſho wjazy njeđostachnych; proſhym ſo tajke
a wo to, ſo byſchče „P. B.“ pomhali dale a bôle ro-
ſchérjeſ.

D. w B. ſa ſwiat. i. — M. w B. ſa ſwiedźenj ſſw. Troiſy.
Samolwity redaktor: farař Wyrgeac ſo Nožacžizach.